

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 52.

V Ljubljani, v četrtek 5. marca 1885.

Letnik XIII.

Govor poslanca Raiča v državnem zboru 28. februarja 1885.

(Dalje.)

Resolucija od 23. aprila 1880 se glasi (bere): „C. kr. vlada se poziva na vpeljavo slovenščine za podučni jezik po vseh sedanjih srednjih šolah, koder Slovenci prebivajo, za dijake slovenske narodnosti, kolikor to dopuščajo učila.“ V 79. seji IX. zasedanja sprejela jo je visoka zbornica in vendar je ona za naše gimnazije mrtvorjeno dete. Naučni minister je sicer nekemu jako spretnemu profesorju naročil napravo naučenga črteža, po katerem bi se dala resolucija vresničiti in tudi ta črtež menda navidezno mrtev v naučnem ministerstvu počiva, ker prav nič ne opazimo po naših srednjih šolah o kaki izvršitvi tistega črteža. Stara krivica je še vedno na vrhu. V Paznu so razpisali učiteljsko mesto z opomnjo, da mora biti dotični kandidat več hrvško-slovenskega jezika. Med prosilci so bili res tudi taki, ki so tej zahtevi popolnoma zadostovali in vendar se je ravno tista služba podelila prosilcu, ki je bil v slovenščini popolnoma neved. (Čujte! čujte! na desni.) Na Ptujski gimnaziji podelila se je ob začetku letošnjega šolskega leta ravnateljskega služba jako navadnemu profesorju, če tudi je zanj prosilo osem profesorjev, ki so bili vsi slovenščine zmožni. V Trstu je študiralo lansko leto 117 Slovencev na državni gimnaziji in vendar so imeli le tri tečaje za slovenščino, in sicer prvi in drugi razred v I.; tretji, četrti, peti in šesti razred v II.; sedmi in osmi razred pa v III. tečaju poduk. Slovensko društvo „Edinost“ je sklenilo v očigled tega prošnje na naučno ministerstvo, da naj se II. tečaj že letos razdeli v dva oddelka, ter naj se zanaprej slovenščina po postavi podučuje.

Preosnovni načrt od leta 1849, ki je dobil najvišje potrjenje 16. septembra 1849, pravi pa na strani 145, št. 4 b) (bere): „V slučajih, če je materni jezik dijakov slovanski, naj se v I. in II. razredu za slovanski poduk odmerijo štiri ure, v III. in IV. pa po tri; ravno tako naj se mu odmerijo na višji gimnaziji v prvem (V.) razredu po dve uri, v drugem (VI.)

tretjem (VII.) in četrtem (VIII.) razredu po tri ure na teden. Naučno ministerstvo izdalo je odlok 22. januarja, kjer se bere, da naj se prvi tečaj že v teku tekočega leta razdeli; več se pa do sedaj še ni zgodilo. Po mojih nemerodajnih mislih morale bi se srednje šole po slovenskih pokrajinah tako vrediti, da bi bil vsak učenec dokončavši gimnazijo ali realko popolnoma nemščine in slovenščine zmožen, da bi zamogel v bodočnosti tem laglje spolnovati svoje dolžnosti gledé znanja jezika.

Kar se tiče Mariborske pripravnice, se je že meseca aprila 1880 sklenila vpeljavo slovenskega jezika za učni jezik, kolikor namreč to dotična učila dopuščajo na tem zavodu, ter se je lansko leto meseca marca tudi že popraševalo za to naredbo, toda do sedaj je še vse brez kakega nasledka. Naučno ministerstvo za štajarske Slovence v tej stroki ni prav nič storilo!

Gospôda moja, ali je res tako, da minister sklepe državnega zbora kar meni nič, tebi nič prezira? Če je temu tako, po kaj smo tu v tem dragem parlamentnem poslopju, za katero so davkoplačevalci že blizu 11 milijonov gold. plačali. V vsaki pravni državi posadili bi ministra, ki sklepom državnega zbora tako nasproti dela, na zatožno klop. (Živahna veselost.)

Sicer je bil pa ravno sedanji naučni minister že leta 1882 20. oktobra zarad nedovolitve dveh českih šol in to v Poštojrah in Lahovcih, obsojen z vtemeljenjem, da je minister prestopil član XIX. temeljnih postav, na ktere so tudi ministri navezani. Mariborsko učiteljske ima prav za prav nalogo izgojevanja bodočih učiteljev in izgojiteljev slovenske mladine; za to je pa najpotrebniše, da se taki učitelji pred vsem pravilno privadijo jeziku.

V dveh urah na teden pa pač ni lahko mogoče, da bi si dotični kandidat potrebno spretnost jezikoslovno za razne predmete pridobil in to še tolikanj manj, ker nam naučna uprava ne privoščí sposobne učiteljske moči za poduk v slovenščini, če tudi ima takih zadostno število, ki bi bili temu predmetu kos.

Na 30. dan septembra stavilo se je predsedniku

štajarskega deželnega šolskega sveta v štajarskem deželnem zboru vprašanje: kaj je bilo povod c. kr. deželnemu šolskemu svetu, da je predlagal c. kr. naučnemu ministru neizprašanega učitelja za izpitnega komisarja v slovenščini na ljudskih in meščanskih šolah? Odgovor je bil ta-le: „Izvrševalna oblast ima pravico imenovati izpitne komisarje za ljudske in meščanske šole. Vlada si toraj pri izvrševanju svojih pravic ne dovoljuje nikake omejitve.“ Je že prav! Zakaj pa si jemljete za vse druge predmete izprašane izpitne komisarje, le za slovenščino ne? Visoka vlada bo že vedela, mi pa žalibog čutimo. Leta 1880 sprejel se je pri okrajni učiteljski konferenci v Ptuj sledeči predlog:

„Ker ima Mariborsko učiteljske nalogo izgojevati učitelje za Mali Štajar, je pač korist slovenještajarske narodne šole, da se pripravnikom Mariborskega učiteljske realije v slovenščini predavajo.“ In leta 1881 sklenilo je 75 učiteljev na ravno tisti konferenci: „da naj bi bil učni jezik na tem zavodu slovenski.“

To pa je ravno tisti faktor, ki je v tej zadevi merodajen. V Gradci imajo učiteljske za učiteljice, kjer se na teden po dve uri slovenščina podučuje. Kandidatinje pridejo po dovršenih štirih letih čestokrat za učiteljice na Mali Štajar, ker jim pa manjka znanje slovenščine, jih učenke dostikrat zasmehujejo. Tu pa tam tudi ne izdelajo predpisanih izpitov. Pač bi toraj vladi svetoval, da naj na vsak omejenih zavodov vsaj po štiri ure slovenščine določi, in da naj se v poslednjem letu posamični predmeti predavajo tudi v slovenščini.

Če pa vlada ni pri volji tega storiti, bi bilo najbolje poduk v slovenščini popolnoma opustiti.

Huda, silno huda se godi slovenščini po ljudskih šolah štajarskih, koroških in primorskih. Koroška ima 124.000 do 130.000 Slovencev, ki niti jedne slovenske šole v pravem pomenu besede nimajo. Zato se je že ranjki knez in škof Wiery z 97 kateheti vred pritožil pri naučnem ministru, da slovenski otroci niti tolikanj slovenščine ne znajo, da bi katekizem brati zamogli. Vse je bilo zastoj. Ustavoverno ministerstvo se niti ganilo ni! Na

LISTEK.

„Človeka nikar“.

(Dalje in konec.)

Enako v naslednjih stavkih in odstavkih, v molitvi govoreč, očita g. M. pesniku še mnogokaj nekristjanskega in protiverskega, kar dozdevno sledi iz onega „sveta“ in „postavodajalstva“.

Poglejmo malo, kako! „Ne; molitev k pravemu Bogu je izraz žive vere, in je kot taka spremljena od slepe, ponižne vdanosti v Božjo voljo.“ Pesnikova „molitev“ pa vse te lastnosti pogreša; v njej se marveč javlja ohola smelost; kar razvidimo najbolje iz onih besed:

Ti sam si gospodar!
A eno te prositi smém.

To nikako — nadaljuje g. M. — niso besede ponižno prosečega, v neskončno dobroto Božjo zapajočega, ampak Boga, ki je „sam gospodar“, boječega se, kakor bi zamogel svoje samooblastno gospodarstvo zlorabiti, in prav zato, ker „gospodarju“ malo zaupa, se boji, da bi njegovega prahu prav ne

porabil, ga „prosi“. — Za sedaj odgovorimo tem „besedam“ na kratko. G. M. ni našel vseh lastnosti prave molitve, le nekatere, a še teh, pravi, pogreša pesnikova molitev.

Prašamo, ali niso naše molitve tudi tedaj molitve, dasi pogrešajo te ali one lastnosti, če tudi niso prave, t. j. take, da bi bile uslišane? Ali ne pravi sv. pismo: „Prósíte, a ne dobíte, ker slabo prósíte (Jak. IV. 3.)? Toraj, največ, kar bi zamogli tu pesniku očitati je: da slabo prosi — a vendar prosi, in kdor prosi, ne daje Bogu ne „sveta ali nauka“, ne „postave“. A tajim tudi to, kar piše g. M. o pesnikovi molitvi: da „pogreša vse te lastnosti“. Sklicujem se zopet tu na prošnje „očenaša“. „Ker drugače (t. j. ko bi si bil pesnik v svesti o pravem pomenu svoje poezije — kar si ni bil) bi bil moral vedeti, da moliti ima le tedaj pametno zmisel, ako je Bog, h kateremu molimo, oseben, najsvetejši in dobrotniši, kateremu je absolutno nemogoče kaj storiti, kar ni prav.“ Tako g. M. V tem se ž njim popolnoma zlagamo.

Kaj pa, ko prosimo Boga, naj nam dá n. pr. „vsakdanjega kruha“, mari tajimo s tem, „da Bog (so besede g. M-a), karkoli stori, prav in sveto stori“,

in „da mu je nemogoče storiti, kar ni prav“, dasi nam velikokrat ne uslišuje te prošnje ter nas s pomankanjem in z lakoto pokori? Dobro vemo, da Bog tudi v tem slučaju, „prav in sveto stori“, a vendar ponavljamo (Jak. V. 18.) svoje prošnje, kakor nam je sam zaukazal: celó brez prenehanja moliti (Luk. XVIII. 1.) Da bodo pa naše prošnje take, kakoršne morajo biti, uči nas naša vera kake lastnosti naj imajo; a če jih nimajo, ne sledi še iz tega, da niso prošnje naše, prošnje, ne sledi, kakor rečeno, da so zatoraj „svet ali nauk“ ali „celó postava dana Bogu“. To velja tudi o pesnikovi prošnji. Sicer je pesnikova prošnja ponižna, to spričujejo jasno besede: „A eno te prositi smém“. Saj tudi Kristus nas ni učil drugače moliti, rekel je: „Tako tedaj bote molili: oče naš, kteri itd.“ (Mat. VI. 9.); od te molitve se vsaj po svoji zunanji obliki pesnikova prošnja ne loči, toraj je ponižna, kakor sam piše: te prositi smém. Je nadalje njegov molitev „zapajočega v dobroto Božjo“, sicer pesnik ne prosil, on prosi pa, ergo. Pesnikova litev ni molitev „boječega se“, prav tako kakor ni naša, ko prosimo Boga vsakdanjega kr. Kaj? mari izražamo s tem strah in bojazen sv.

Koroškem imajo v resnici učni načrt, po katerem mora učitelj slovenskega otroka v šolo stopivšega takoj nemški nagovoriti ter ga skozi 8 let vedno le nemški poučevati. Leta 1882 prišel je šolski nadzornik v ljudsko šolo v Svečah, kjer je začel takoj otroke nemški izpraševati. Ker otroci v tretjem mesecu šolskega obiskovanja še niso mogli dovolj odgovarjati, izrazil se je ostri gospod jako nepovoljno o šolskem napredku. Dotični učitelj dobil je že čez nekaj dni dekret, za kazeno na lastne stroške preseliti se v Velikovec na drugo službo. Učitelj se je hotel pritožiti; toda še preden mu je to mogoče bilo, že je dobil strogo povelje, da se mora preseliti o božičnih praznikih brez ugovora. Celemu svetu, izvzemši Koroško samo in pa naučno ministerstvo, dan na dan lažete, da so po Koroškem utrakvistične, t. j. slovensko-nemške šole, kjer se najprvo slovenski, potem pa nemški poučuje. V resnici so pa šole popolno nemške ter se slovenski otroci ne navadijo v slovenščini niti pisati niti brati, izvzemši morda 2 ali 3 šole in to je vendar proti šolski postavi in proti članu XIX. Tistemu učitelju ni nič drugega kazalo, kakor v sredi zime, če tudi z najboljšimi spričali previden, v Velikovec seliti se z bolno družino! (Čujte! na desni.) Službo je pa za 200 gld. slabeje dobil, kakor je bila prva. Tako hudo kaznuje se na Koroškem hudodelstvo — da je človek Slovenec — in to pod sedanjim ministerstvom!

Krajnemu šolskemu svetu v Glinah ukazal je c. kr. okrajni šolski svet 16. novembra 1880 pod kaznijo 10 gld. rubriki 7 in 8 v zapisniku šolskih zamud nemški napolniti ter se sploh pri poslovanju s predpostavljeno gosposko nemščine kot uradnega jezika posluževati. Ugovor pri c. kr. deželni šolskem svetu je bil brez uspeha.

V Tinjah pri Velikovec poučevala sta dva učitelja, jeden Slovenec, drugi Nemec. Kar so prvega dali v pokoj ter je drugi sam ostal. Krajni šolski svet prosi pri c. kr. okrajnem šolskem svetu za drugega slovenskega učitelja, pa namesto njega le sledeč odgovor dobi: „Št. 1681. Krajnemu šolskemu svetu v Tinjah. Visoki c. kr. deželni šolski svet sporočil je z odlokom 15. oktobra 1884 semkaj, da ni v položaji, da bi zamogel slovenskega učitelja tjakaj poslati. Toraj Vam drugega ne ostaja, kakor da vpeljete poludnevni poduk za toliko časa, da se namesti služba nadučiteljeva. Ondašnji učitelj, g. Florijan Moser, si bo prizadeval s pomočjo kakega dečka iz II. razreda, ki naj mu bo za tolmača služil, poduk pri malih otrocih pričeti. (Čujte! na desni.) Sploh se pa v tem slučaju več gleda na tehnično spretnost pri predavanju predmetov, kakor pa na razumljivost. C. kr. okrajni šolski svet v Velikovec, 4. novembra 1884.“

Tako napreduje slovenska ljudska šola v nadvojvodstvu Koroškem.

Na spodnjem Štajarju Vam je šolska postava deveta briga, ravno taka je s postavnimi načrti poduka. Povsod nam vrivate med ure poduka že določene, tudi še ure za poduk v drugem deželnem jeziku, da otroci potem saj izvestno niti jednega niti drugega ne znajo. Po spodnjem Štajarju nemški „Schulverein“ med čisto slovenskimi prebivalci nemške

ljudske šole napravlja. (Čujte! na desni.) Ali ni to proti šolski postavi? (Ne! na levi.) Ali ni to proti XIX. članu? (Ne! na levi.) Ali ni to proti zdravi pameti, proti pravičnosti? (Dobro! na desni — smeh na levi!) V Slov. Bistrici 400 slovenskih otrok šolo obiskuje in vendar je deželni šolski svet v sporazumu z deželnim odborom naročil, da naj se od tretjega razreda dalje vse nemški poučuje. Časnik, ki je to čudo svetu objaviti hotel so zasegli. (Čujte! na desni.) Hudobna dela skrivajo se v temi! (Veselo na desni — smeh na levi!)

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. marca.

Notranje dežele.

Iz Gradca se o ondašnjih *velikošolcih* vedno lepše reči čujejo! Velikošolci vdeležili so se ondi nedavno neke društvene slavnosti. Prišlo jih je toliko, da so imeli večino, katero so prav vestno za nezasiškan škandal porabili. Ko je namreč godba zasvirala „O du mein Oesterreich“, jeli so nemški velikošolci tako peklensko sikati in žvižgati, da je bil navzoči vladni komisar prisiljen divjake na red klicati. Vlada je nekatere že klicala na odgovor. Jeden teh surovinskih brezdomincev je bil še celo tako drzen, da je vladnemu komisarju pred nosom žvižgal in sikal. Tukaj le vprašamo, kaj naj se Avstrija od take vseučilišne mladosti nadja? Kaj bo sad takega veleizdajškega postopanja učeše se mladine? Sedanja vlade na Štajarskem mar li res ne vidi, kaj se okoli nje godi? Naj bi se to na Nemškem kje zgodilo, kedar se svira: „Heil dir im Siegeskranz“, bi Bismark pač dotičnega tako potipal, da bi si pomnil, kdaj se je veleizdajsko obnašal. V Avstriji je pa Nemcem vse prosto, le Slovan se ne sme ganiti in le on je državi nevaren.

Budgetna debata v državnem zboru je navadno poprišče, kjer se razkrivajo rane, na katerih zatirani slovanski rod v Avstriji še vedno trpi, če tudi imamo Slovanom prijazno vlado. Ob tej priložnosti obsipajo se tudi navadno razne narodnosti slovanske od nemških govornikov z raznimi pritklinami, katerih bi zunaj državnega zbora nihče ne smel nekaznovan govoriti. Posebno nemški govorniki imajo silno veselje, če se morejo nad Slovani kaj znositi. Tudi Suess porabil je to redko priložnost in je Poljake zdelavati jel. Da mu dolžni ne ostanejo, vpisal se je takoj na to najboljši poljski govornik Hausner med govornike, da bo Suessu dal, kar mu gré. Čitali bomo toraj poleg Raičevega še dva jako zanimiva govora, Dunajevskega namreč in pa Hausnerjevega. S prvim pričnemo jutri, z drugim pozneje, če ga bomo dobili.

Kakor se čuje, je večina desničarjev v državnem zboru za to, da se *severna železnica* ne bo še poddržavila, temveč ostane po nasvetu dotičnega pododborja še v zasebnih rokah. Coroninjev klub je predlagal, da naj se letna renta zniža le na sto goldinarjev, kar bi pa čez to še dobička ostalo, naj se razdeli med severno železnico in državo. Ta nasvet se tudi desničarskim klubom ne zdi prenapačen in so se jeli natančneje z njim pečati. Res je to, da ima severna železnica po 100 goldinarjev popolnoma zadosti na svoje akcije, katerih nominalna vrednost le 1000 goldinarjev znaša. Res se sedaj po 2460 goldinarjev prodajajo, pa to nikako ni in ne more prava vrednost delnic biti, temveč so jih tako kviško privili, ker so se bali podržavljenja ter

so se nadjali odkupa od države. Če toraj te delnice po 10% svoje nominalne vrednosti nesó, naj bodo akcionarji le veseli. Država, ki je za poroka, ima tudi gotovo pravico do ostanka čistega dobička, ako je nasprotno zavezana, dividendo iz lastnega doplačati, ako bi je čisti dobiček ne vrgel zadosti velikih obresti. Saj je vendar čisto naravno, da, kdor je porok za dobiček, oziroma povračevalec škode ali negativnega dobička, mora tudi pravico deleža pri razdelitvi preostanka imeti.

Hrvaški člani *regnikolarne deputacije* pričeli bodo bodoči tedn svoje posvetovanja v Budapeštu. Na dnevnem redu jim bodo vse težnje, kar so jih do sedaj Madjari proti Hrvatom zakrivali, točka za točko in se dajo nasloniti na kak paragraf državne pogodbe. Hrvatje si bodo na tisto opiraje popolno varnost pred zopetnim takošnjim žaljenjem za svojo domovino priboriti skušali. Na neslane podrobnosti se ne bodo ozirali in tudi dlake v jajcu ne iskali; pač pa bodo ob enem skušali pridobiti hrvaški domovini svoji vse one dobrine na narodnogospodarskem polji, ki jih Ogerska sama za-se že zdavnej žvija, in ktere se Hrvaški, kot družabnici Ogerske pod krono sv. Štefana po vsi pravici spodobijo.

Ogerski prvi minister, *Koloman Tisza*, dobiva ob priliki svojega desetletnega ministriovanja iz vseh krajev ogerske dežele jako laskave častitke od svojih prijateljev. Da mu je presvitli cesar sam pisal, objavili smo že po telegramu; tudi ogerska prestolnica Budapešt ni zaostala. Imenitna deputacija pod vodstvom vrhovnega župana podala se je k Tiszi z vročo zahvalo za skrb, katero je Tisza vedno za povzdigo in razvitek glavnega mesta kazal. „Ponosen sem in srečen ob enem, pravi Tisza na to, če se mi je posrečilo za glavno mesto naše kraljevine kaj storiti. Posebno priznanje zasluži pa vrlo prebivalstvo Budapeštansko, ki je pripomoglo po svoji požrtovalnosti toliko, da se sedaj Budapešt s ponosom sme z drugimi velikimi mesti v eno vrsto staviti.“

Vnanje države.

Veliki sneg, ki še vedno na čevlje visoko po *Črni gori* leži in njene kotline napolnuje, nikakor ne zadržuje velikanskih priprav, ki se na dvoru kneza Nikolaja vrše za vreden sprejem cesarjeviča Rudolfa in njegove sopruge Štefanije, ki se bota na Črno goro podala obiskat prijaznega knezasoseda, vračaje se domú iz grške zemlje okoli 15. t. m. Od naše cesarske rodovine spremil ju bo tja gori v skoraj nepristopno gnezdo vrlih sokolov črnogorskih nadvojvoda Ivan, ki se bo na 13. dan t. m. v Kotor pripeljal. Kotorska mestna godba svirala bo na Cetinjskem dvoru ves čas, dokler bodo živeli avstrijski nadvojvodi črnogorsko gostoljubnost. Korak Rudolfa iz globoke Kotorske luke na visoke planine črnogorske, je očitno znamenje, da je Avstriji na tem ležeče, vrlage, če tudi neznanega soseda Črnogorca za dobrega prijatelja ohraniti, ako hoče namreč v zasedenih deželah mir in red imeti. Pač bi si Avstrija tudi lahko pristrahovala, kar si sedaj z lepo pridobiti skuša, ali poslednja pot je gotovo veliko bolja. Naj bi se začela praska s Črnogorcem, bi kolikor toliko z Rusom opraviti imeli, kajti odmev po črnogorskih gorah je tako čuden, da, če na Cetinji zakličeš, ti jek dežele preskoči in se v Petrogradu oglasi. Z Rusijo smo pa, kakor znano, sedaj prijatelji, toraj je pač čisto prav, da si po nepotrebnem ne krhamo tega prijateljstva, ki nam bo na Balkanu več koristilo, kakor pa nemško in laško skupaj.

Med *Nemčijo* in *Veliko Britanijo* so se politične strune zopet tolikanj napele, da se njih odmev iz Bismarkove „Nord. Allg. Ztg.“ po svetu sliši. Angleži so namreč izdali svoj „Blaubuch“ ali višnjevo knjigo, v kateri imajo zapisane vse važne politične razgovore med angleškim in nemškim

„kakor da bi zamogel Bog zlorabiti svoje gospodarstvo“ ter nam dati, mesto kruha, kamen? (Luk. XI. 11.), saj dobro vemo, „da, karkoli stori, prav stori“, če bi nam tudi kamen dal mesto kruha. Sicer se ne dá tajiti, da ni prava molitev vedno spremljevana z nekako bojazljivostjo, z bojazljivostjo, da ne prejmemo, česar prosimo, ker večkrat „slabo prosimo“. Pesnik ne kaže bojazni nad morebitno zlorabo Božjega gospodarstva, spričuje marveč nasprotno pišoč: „Kterokoli vstvari stvar“, in s temi besedami zaupa popolnoma v Boga, da bo prav storil, naj vstvari kterokoli stvar.

Iz vsega sledi nov dokaz, da so pesnikovi verzi molitev do Boga, a ne „svét ali nauk“ ne „postava“.

K sklepu odgovora na g. M.-čovo razlago pesnikovega „Človeka nikar“ le še nekoliko pravil, — o nekaka rekapitulacija vsega — zoper ktere se g. M. pregrešil.

1. G. M. je po svojem sedanjem poslovanju et; kot tak mora vedeti, da pri razlaganju teksta velja kot edino prava in za vsacega razlaga — avtentična, zoper katero ne in ne sme nikdo ugovarjati ali pa jo celó zirati. A baš na to se ni g. M. čisto nič oziral,

nego tolmačil je pesen: „Človeka nikar“ (kakor tudi one, ktere kritikuje, t. j. „Ujetega ptiča tožba“, „O nevihti“, „V celici“) čisto po svoji glavi, po svojem namenu in vse drugače, nego pesnik hoče, da se tolmačijo, ter jim pripisuje nazore in stvari „kterih nikdar ni hotel (pesnik) v nje položiti in tudi ne položil“. („Soča“ dne 30. januarja t. l.)

2. Eksegetom velja postava, da se morajo držati besednega pomena, ter tolmačiti „ad litteram“, dokler je mogoče. Zakaj je toraj g. M. besede, o katerih sam piše, da so „precej jasne“: „A eno te prositi smem“, prevrgel v „svét ali nauk“ in „celó postavo“? Ali ta verz kot prošnja nima mari pomena? Ima ga, a brez zmisa bi bil kot „svét“ ali „postava“!

3. Krščanska ljubezen tirja od nas, posebej pa še od g. M., bolj mehko tolmačenje, ako je dvojno mogoče. Ako bi tedaj bilo mogoče tolmačiti vrsto: „A eno te prositi smem“ kot postavo in kot prošnjo, prašam: zakaj ni g. M. tolmačil je kot prošnjo?

4. Pričakovati bi bilo — to tirjajo krščanska ljubezen in eksegetična pravila, — da bode g. M. tisti pesni, ki se mu vidi napačnega duha, skušal poiskati in vdihniti pravega duha iz družih pesnikovih proizvodov, ki so dobrega duha, verskega in

navnega čuta polni, kakoršnih mu gotovo ni manjkalo; a g. M. storil je ravno nasprotno. Iz ene pesni: „Človeka nikar“, ki se njemu napačna, da panteistična zdi, prenesel je domišljeni krivoverski duh celó v najnedolžnišo pesen, v pesen: „O nevihti“, in v oni drugi dve!

5. Omenili smo že, da se g. M. pri svoji razlagi čisto nič ni oziral na stan, na življenje in mišljenje pesnikovo; in vendar se mora tudi to in mnogokaj drugega še, jemati v poštev, da se pesen prav tolmači. Na podlagi znanosti teh okoliščin, t. j. na „historično-logični“ podlagi, kakor uče eksegeti — mora se tolmačiti pomen sv. pisma, in to pravilo velja za vsak literaren proizvod, sicer bi moral veljati, kakor od onega tako od tega znani rek:

„Hic liber est, in quo quaerit sua dogmata quisque
Invenit et pariter dogmata quisque sua“.

o čigar resničnosti nam podaje sam g. M. dostojen dokaz.

Povemo naj še, da mi prav dobro poznamo misel pesnikovo o g. M. kritiki in o pomenu pesni: „Človeka nikar“. Pesnik odločno zahteva, naj se ta pesen bere kot prošnja in z nevoljo od sebe odbija g. M. podtikanje.

vladnim zastopnikom gledé Afrike. Nemci bi bili rajši videli, če bi se na Angleškem dotični razgovori ne bili izročili javnosti, — zakaj? — to morajo že Nemci najbolje vedeti. Angleži očitajo Nemcem neopravičeno vsilovanje v Kamerunu in okolici ter jih opozorujejo na škodo, ki so jo nemški častniki ondi napravili s svojimi vojaki; Nemci zopet kažejo na nepotrebno razsipanje Aleksandrije, ki ga imajo Angleži na vesti in na odškodnino, ktere še do sedaj niso plačali ter bi se je radi znebili ali jo pa še celó na Egipt odvalili. Dalje očitajo angleški sedanji vladi blebetavost, češ, da mora na taki podlagi vsaka zaupna razprava sama po sebi prenehati med zastopniki vlad. V tem smislu imajo Nemci dobre zaveznike celó na Angleškem, kajti v dolnji zbornici naznanil je poslanec Bartlett, da bo 13. marca stavil v zbornici obžalovalni predlog, zakaj da se tako samovoljno krha prijateljstvo med Angleško in Nemško, ktero je bil vtrdil ranjki lord Beaconsfield (Disraeli). Tako postopanje zdi se mu nevredno mogočnega angleškega naroda.

Nemci v Afriki še nikakor niso s tem zadovoljni, kar imajo že na zapadnem obrežju vročega dela zemlje, temveč še dalje silijo. Že so si prisvojili tudi na iztočnem njenem obrežju lepo pokrajino 2500 štirjaskih milj veliko, ki ni daleč od Zanzibara in je nemški cesar Viljem za-njo že izdal pokroviteljsko pismo, da vsa tista pokrajina spada pod varstvo in suvereniteto nemškega cesarja. Upravištvu naselbine prevzelo je neko društvo, ki ima ondi skoraj ves kapital v rokah ter si je dalo ime: nemško iztočno-afriško društvo.

Izvirni dopisi.

S Trate nad Loko, 1. marca. Zaključil sem bil v začetku zime svoja dopisovanja z opombo, da bodem molčal. Da, smel bi tudi molčati, ko bi se mi še kedaj ponesrečilo take učinke provzročiti, kakor kedaj. Ponesrečilo! pravim. — Odgrnil sem bil namreč malo pregrinjalo, ki zakriva svetu našo dolino Poljansko. In pri tem pokazale so se mi na prvi pogled podobe iz našega življenja, ktere pač niso vabljuje. Ni bilo drugače, da sem v prvem tem razburjenji napisal za Vaš list nekaj vrstic in povedal kar naravnost, kako in kaj da mislim. Da, komu se ne izvije pri ti ali oni nezgodi, v ktero ljudstvo pada, glas pomilovanja tudi iz trdih prsi! In vse to, se ni zgodilo zaradi jeze na koga, ali zato, da bi komu škodoval, kakor se je reklo. Bog varuj! In tolažim se s tem, da so mi le zato zamermili, ker me niso umeli, da nisem imel slabih namenov.

Omenjal sem takrat žganjepitja! A upamo, da tega bode kmalo konec; ker v primeri z drugimi kraji, kakor berem v poročilu o enkëti, še pri nas ni tako slabo, in so še tudi možje pri nas, kteri se krepko temu strupu vstavljajo. In to smemo tem bolj upati, ker se naša mladina vedno bolj in bolj lika. Odprli smo namreč v zimskem tečaju v naši prostorni šoli, ktera je pravi kras in ponos naše občine, še drugi razred. In to gotovo označi vnetost našo za omiko mladine, če pomislimo, da je v Poljanah, pičlo uro od nas, tudi dvorazrednica. V

Zato pa, menimo, zamore g. Gregorčič g. M-čevi kritiki s Pavlovimi besedami odgovoriti: „Meni je pa to najmanje, da me sodite vi, ali človečji dan“. (I. Kor. IV. 3.)

Zdaj pa končajmo.

Napovedali smo v uvodu odgovor na tri številke „Slovenčeve“, t. j. na „dodatke“ teh števil, in spisali smo ga tudi; a ker upamo, da bo s tem odgovorom, odgovorom samo na eno štev. „Slov.“: št. 294. ta pravda končana, ne pošiljamo za sedaj v javnost odgovora na „dodatke“ onih dveh števil (295., 296.); zato tudi ne, ker se razlaga g. M. pesni: „O nevihti“, „Ujetega ptiča tožba“ in „V celici“ naslanja na razlago pesni „Človeka nikar“ v št. 294., in razlago onih iz te izpeljuje, kar sam trikrat povdarja.

Gg. čitateljem naj se pa zategadel ne zdi čudno, da je kmalo: manjša hiša nego je uhod, večja glava nego je život, t. j. da je uvod temu mojemu odgovoru primeroma predolg, kajti pričujoči obsega le polovico vsega (spisanega), ktereга drugo polovico hočem, če bo to tirjala potreba — a upam, da je ne bo in je tudi ne želim, — javnosti izročiti.

Hilarij Zorn.

Popravek tiskovnih pomot. V „listku“ 50. št. „Slovenca“ na prvi strani, v drugi koloni, v 8. vrsti od zgoraj čitaj: „vergehen“, mesto: „vergessen“. Na isti strani, v 3. kol., v 9. vrsti od spodaj: „stavke“ mesto: „stroke“. Na drugi strani v prvi kol., v 7. vrsti od spodaj čitaj: „izpeljave“, mesto: „izpeljane“.

resnici, hvaležni smemo biti za blagor občine vnetemu predsedniku krajnega šolskega sveta g. Jezeršku in pa našemu vrlemu g. poštarju, ki sta oskrbovala zidanje šole, na ktero sme vsak naših občanov ponesen biti. In kake učinke ima šola, prepričani smo vsi o tem, ker že sedaj, ko smo imeli le eno-razrednico, znajo skoraj vsi do 20. leta brati. Le tako naprej in upamo, da se tudi nam kedaj posreči, da osnujemo kako „Bralno društvo“, slično onemu v Poljanah. Morebiti mi bode že prihodnjič mogoče naznaniti, da se snuje odbor! Jaz vsaj bi bil prav vesel, ker s tem mi bode dana priložnost, o veselejših rečeh poročati pri drugem pričetku svojega dopisovanja iz naše vasi, kakor pa pri prvem. Daj Bog in sreča junaška! R.

Od Dravinje, 2. marca. Slovenska posojilnica v Makolah razvija se prav ugodno. S koncem februarja dopolnila je pet mesecev svojega poslovanja, ter šteje sedaj ravno stotino udov s 135 vplačanimi deleži. Posojil dala je 99 zadružbanom 9681 gld.; hranilnih vlog sprejela je 5748 gl., vseh prejemkov imela je 12.975 gld. 22 kr., a izdatkov 11.917 gld. 28 kr., toraj vsega prometa 24.892 gld. 50 kr. — Nasprotniki nemčurji hudo lajajo in lažejo ter ljudstvo plašijo, a vse to nas prav malo briga; pol leta še, pa bodo vsi vmolknil, ko se bodo hočenočes prepričali, da je vendar-le popolna resnica, kar se jim je dozdevala nemogoča stvar! Trdna volja in pa neupogljivi pogum, ki se ovir, težav, dela in skrbi za vsestranski napredek milega nam naroda slovenskega ne boji, to so reči, ktere veliko premorejo.

Bog nam daj srečo, naši ljubljani prijatelji in sosedje pa svojo pomoč!

Domače novice.

(Premil. knezoškof Ljubljanski) so se sinoči povrnili z Dunaja; danes pa so imeli gosta, mil. škofa Ferretich-a iz Krka.

(Pogreb g. Karola Zavodnika), bogoslovca, je bil predvčerajšnjem ob šesti uri zvečer. Bil je spreved v resnici prav lep za umrlega in časten za njegove tovariše. Že pred določenim časom se je nabralo pred semeniščem mnogo ljudstva, ki se je še toliko bolj pomnožilo, kolikor bliže je bila določena ura. Med tužnim zvonenjem je opravil prečast. g. spirital J. Flis v spremstvu g. vodje dr. Lampeta in semeniških duhovnikov cerkvene molitve, na kar so dobro znani peveci-bogoslovci zapeli „Rože in trnje“, pesem, ki ima nekaj v sebi, kar mora poslušalca do solz giniti in pretresti. Na to se je začel spreved. Križ je nesel bogoslovec, za njim so nesli drugi prekrasne vence, med kterimi se je odlikoval posebno oni, ktereга so darovali bogoslovci svojemu r. tovarišu; na to je šlo osem pevcev-bogoslovcev, ki so z znano dovršenostjo in ginljivostjo prepevali Palestrinov „Miserere“. Njim je sledil g. celebrant z azistenco, krsto je nosilo 8 bogoslovcev in ravno toliko jih je svetilo ob straneh. Za krsto so šli nekteri sorodniki in prijatelji pokojnika, del bogoslovcev (večina je šla spredej), semeniški profesorji in drugi duhovniki, alojzniki in mnogo požnega ljudstva. Spreved se je pomikal iz Semeniskih ulic proti Jožefovemu trgu in na to proti staremu strelišču. Krasno in ginljivo petje v tihi noči, 36 bogoslovcev v belih roketih z gorečimi svečami v rokah, na to pa polno družega ljudstva, napravilo je velik vtis. Ko so prišli do starega strelišča, je g. spirital še enkrat blagoslovil pokojnika in opravil dotične molitve, pri krsti stoječi peveci pa zapeli „Beati mortui“ in „Nad zvezdami“. Če tudi je bilo mnogo ljudstva, vendar je vladala popolna tišina celi čas. Ko so pa gg. peveci zapeli „Nad zvezdami“ in s tem vzeli od svojega tovariša slovo in so krsto dejali na voz, na kterem so jo peljali v rojstni kraj Žužemberk, vtrnila se je marsikomu nehoté solza iz oči. Bog mu daj večni mir in pokoj, večna luč naj mu sveti!

(O slavnosti sv. Metoda na Velehradu) so I. postno nedeljo štirje viši pastirji česke pokrajine svojim vernikom dali skupno pastirsko pismo v štirih razdelkih. V prvem popisujejo slovanskih verovestnikov ss. Cirila in Metoda življenje in dejanje na Moravskem, v drugem njuno pomembo za Česko gledé vere in olike, v tretjem njuno vdanost do Rimske Stolice, v četrtem skrb sedanjega sv. Očeta Leona XIII. za Česko po duhovenskem vstavu, v kterem se česki bogoslovci vzgojajo in vzobražujejo.

Vmes dajo vernikom pristojna opominjevanja, kako naj častijo apostola slovanska, posnemajo v pravi živi veri, ktera posvečuje vse narode, in kako naj molijo vzlasti letos, da se ovarujejo novega poganstva. Ker ne bodo mogli na božjo pot na Velehrad, hočejo tekočega meseca še naznaniti jim nektere svete kraje na Českem, kjer se bodo obhajale slovesnosti na čast sv. Metodu in se bodo verniki lahko vdeležili o tej priliki podeljenih duhovnih milosti. — V prvi slavnostni osmini meseca februarja je bilo na Velehradu do 160.000 božjepotnikov, največ iz Moravske. S Česke pojde prvi vlak Velehradski o Velikonoči. — Predstojništvo Velehradsko poroča duhovnom, kteri mislijo na božjo pot in želijo dobiti stanovanje v ondotni duhovski hiši ali v samostanu, naj se poprej oglasijo pismeno, da jim bode tem lože in gotovše postreženo. — Annales catoliques prinašajo posnetek iz pastirskega lista kardinala Fürstenberga o slavnosti svetega Cirila in Metoda (št. 684). — „Čech“ (č. 50) priobčuje nasvet slovenskega Velehradskega odbora gledé slovenske liturgije, toda, pravi, brez ktere naše sodbe, le povémo, kar se je zgodilo ali nasvetovalo. Želéti bi bilo, da se odbor Ljubljanski proglasi, in da se izvé, so-li v njem tudi duhovni in kteri, da si pridobi potrebno zaupanje.

(Slomškovski zbrani spisi.) Od zanesljive strani se nam poroča, da se četrta knjiga A. M. Slomškega sbranih spisov z naslovom: „Različno blago“ marljivo tiska; obsegala bode tri razdelke: I. šola in odgoja; II. narodna politika in pa narodno gospodarstvo; III. razna podučna tvarina, in bode gledé na splošno zanimivost zbranega gradiva med vsemi Slomškovimi spisi menda najbolj imenitna. Kadar bode tiskanje dokončano, proti koncu prihodnjega meseca, objavilo se bo vabilo na naročbo.

(Odbor kranjskega ribiškega društva) objavlja, da hoče 50.000 mladih, letošnjih postrvic razdeliti ribičem, ki imajo ribolov v vodah za postrvi pripravnih. Kdor želi dobiti teh postrvic, naj se oglasi pri predsedniku društva, g. dr. Kapler-ji (v Ljubljani sv. Jakoba trgu, pri Virantu) ali pismeno do 20. marca ali ustmeno dne 18. ali 20. marca t. l. Vsak, kdor se bo oglašil, naj določno naznani muožino postrvic, ktero želi sprejeti, isto naj naznani potok ali vodó in daljavo, v kteri je opravičen za ribolov in kamor misli spustiti ribice; tudi mora izkazati opravičenje do ribolova z ribiško karto, ker se bo oziralo le na taka zahtevanja, ktera imenovanim pogojem zadostujejo. Posode za prenašanje ribic ne preskrbi društvo, tudi ne prevzame nikakoršnih stroškov za taisto.

(Nabor vojaških novincev) je pred durmi; začne se, kakor smo to zadevo pred nekaj časom za celo deželo že omenili, v Ljubljani jutri na 6. marca, za mestne fante I. in II. razreda. III. in IV. razred pride pa drugi dan 7. marca na vrsto. Nabor začel se bo obakrat ob 8. uri zjutraj v mestni dvorani na rotovži.

(„Vljuden“ hlapec) je brez ugovora France Jurca, ki je včeraj pri g. Kavšek na Dunajski cesti okna pobil, kakor čujemo zato, ker ga je poslednji iz službe spodil. Da bi si jezo ohladil, zakadil mu je debel kamen skozi okno v pisarno, kjer na veliko srečo ni nikogar poškodoval. Se bo tudi na hladnem podučil, da kamnje ni za pisarno.

(Pred porotniki) zaradi hudodelstva uboja stal je včeraj Martin Jelovčan. Na 23. novembra 1884 pila sta po božji službi v Leskoveci na Gorenjskem z M. Jurmanom, in sta se konečno, da je bila mera radosti napolnjena, še prav do dobrega pretepati začela. Ob 1/4. uri zapustila sta gostilno, in ne daleč od tiste jelo je Jelovčan tako po žepu žgackati, da tjakaj seže. Nož mu pride v roko. Kaj če ž njim; ravno prav si misli Jelovčan, bom pa nekaj hudobne krvi prijatelju spustil, da ne bo vedno le na pretep mislil. In res ga je osuval po glavi, po vratu in po hrbtu. Poslednji sunlej je bil tako krepak, da mu je pljuča prerezal in je Jurman že čez malo minut mrtev obležal. Jelovčan, dobra duša, povrne se potem z mirno vestjo zopet v gostilno, in pravi: „Božja volja je bila, da sem Jurmana končal.“ Porotniki spoznali so ga krivega uboja, sodnija mu je pa določila štiri leta časa v hudi ječi, s postom poojstreni, da bode premišljeval, zakaj da je prav za prav nož.

Obsojen je bil pred včerajšo porotno sodnijo tudi Miha Bokalič na 4 leta hude ječe, ki je na sv. Barbare dan Janeza Svetiča v Kamniku z nožem v trebuh osuval, da je poslednji kmalo potem umrl.

(V Železnikih je pretekli teden) vstrelil žandar junaka, ki je iskal sebi enakega. Bil je pa zato nepokojnež in se je rad pretepal. Tudi takrat vzel je nekemu žandarju bajonet in mu še hujše žugal, ki je za lastno obrambo v napadnika pomeril. Saj tako se nam poroča.

(Imenovanje.) Sodnijska svetovalec v Gradci, gg. Robert Greistorfer in Ivan Wanggo postala sta nadsodnijska svetovalec pri c. kr. ondašnji nadsodniji.

(Povišanje.) Kontrolor kaznilnice v Gradiški, g. Viktor Loy pl. Leichenfeld, postal je dirigent (vodja?) imenovane kaznilnice.

(Kujajo se) Lloydovi kurjači v Trstu. Niti jeden noče več na parnik k ognjišči, ako jim društvo ne poviša plače in ne pripozna drugih zahtev. Gledé plače zahtevajo namreč, da se jim za vožnje izvan Adrije nek del plače odšteje v zlatu; kurjači bi bili za toliko na boljsem kolikor iznaša azijska.

Poročilo o končnem občnem zboru banke „Slovenije“ 4. marca 1885.

Zborovalci so se sošli ob 4. uri popoldne v dvorani „Katoliške družbe“. Vladni komisar je bil c. kr. okrajni glavar g. Šašel in c. kr. notar g. Gogala. Predsednik likvidacijskega odbora, gosp. stavbeni svetnik Fr. Potočnik, je zbranim naznanil, da je delnic po pravilih za občni zbor zadosti vloženih in danes tudi zadosti zastopanih. Treba je toraj za občni zbor najpred predsednika voliti. Izvoljen je bil po vskliku g. Potočnik sam. Ta pa je imenoval za podpisovalca protokolov gg. S. Pogačarja in L. Robiča; za zapisnikarja pa notarjevega pisarja.

Najprvo je nekaj besed o namenu delovanja današnjega občenega zbora spregovoril g. predsednik Potočnik. Potem je dobil besedo c. kr. odvetnik, g. Karol Ahačič, zdajni pravni zastopnik banke „Slovenije“. V kratkih potezah je slikal navzočim žalostno podobo ponesrečene banke „Slovenije“, ter kazal, kako jo je moralo vgonobiti in pokončati neumno, pa tudi zlobno delovanje deloma uradnikov, deloma agentov. Dalje se pri tej žalostni podobi ne bomo mudili, saj je delničarjem tako sploh znano. Navzoči zborovalci so to pojasnilo enoglasno kot zadostno sprejeli in opustil se je ves daljni nerodovitni razgovor o tej točki.

O drugi točki „dvojljivih tirjavah“ je poročal dalje g. odvetnik, dr. Ahačič, ter naznanil, koliko je še iskati pri bankah, pri agentih itd. Povedal je, kaj se je zgodilo, koliko prizadevalo z mnogimi stroški, pismeno in osebno. Pač se je nekoliko dobilo, a večinoma je bilo zastonj. Marsiktere banke so same med tem poginile, agenti so bili po drugih deželah večinoma židje, zlasti po Českem taki izvoljeni, da bi slabijih znabiti z lučjo ne bilo najti. Po takih britkih skušnjah je odsvetoval daljno postopanje proti agentom in bankam; kar je bilo mogoče, se je v zadnjih letih zgodilo, zanaprej čakajo le grozoviti stroški brez vspeha. Po kratkem razgovoru, o katerem so se dajala od likvidacijskega odbora in od c. kr. odvetnika še razna pojasnila v posameznih izglelih je zbor enoglasno sklenil vse daljno postopanje proti dolžnikom vstaviti, ter čez tak dolg križ narediti.

Pri tretji točki o bankinem premoženju v gotovini in daljnem razpolaganju njegovem, so zborovalci izvedili, da je delničarjev, ki so tretjo naplačo popolno, t. j. s 24 gold. na delnico vplačali, še 960; gotovina pa, ki je bila pri eskomptni banki naložena, a še o pravem času rešena, znaša 7542 gld. 90 kr. Predlog likvidacijskega odbora je, naj se po 7 gld. na delnico izplača, kar bi znašalo na 960 še veljavnih delnic 6720 gold.; ostanek z 822 gold. pa naj bode na razpolaganje za daljne stroške, katerih bo še nekaj, preden bode vse rešeno. Po postavi namreč morajo bankine knjige in vsi dotični spisi in odpisi čakati še 10 let, preden se smejo vničiti. Ker je te šare mnogo, se mora kaka sobica najeti, kjer se bode vse to shranovalo, a zastonj ne bo nikjer. Dalje bode še treba več naznanil po časopisih, ki so neznanosko dragi, n. pr. v „Wiener Ztg.“ stane razpis občenega zbora nekako 60 do 75 gld., v „Laib. Ztg.“ 15 do 20 gold., in vendar se mora po pravilih tu vsako banko zadevajoče naznanilo objaviti. Zraven tega bo treba pa še mnogo kolekov itd., tako da od ostalih 822 gold. ne bode ravno nikdo mogel obogetati.

Nekdo zborovalcev predlaga, da naj se zadnji ostanek obrne za „Narodni dom“, da ne bode treba še enkrat malenkosti deliti. Pri sledečem glasovanju je bilo enoglasno sklenjeno, da naj se gotovina razdeli na vsako delnico po 7 gld.; od zadnje svote z 822 gld. 90 kr. naj se poplačajo najprej potrebščine, kar pa čez to ostane, naj se daruje „Narodnemu domu“. S tem sklepom bo menda vsem ustrezno: Tistim, ki so želeli, naj se ostanek nakloni „Narodnemu domu“ (kar se je zgodilo) in tistim, ki so temu predlogu krepko ugovarjali ter strogo tirjali, da naj se ostala svota delničarjem prisodi, da s tem vsak razpolaga, kakor ravno hoče (bila je teh zdatna večina in — tudi oni so premagali).

Treba je bilo končno le še pregledovalce voliti, ki imajo nalogo račune likvidacijskega odbora pregledati in če bo vse v redu, odboru odvezo (absolutorij) podeliti. Tu pa se je volilo po listkih pismeno. Volilci pregledalcev so zastopali ravno 200 delnic in vsi glasi so pripadali ter bili tako tudi enoglasno izvoljeni gg.: Simon Pogačar, Gregorij Jakelj in posestnik Oroslov Dolencec.

Z naznanilom izida te volitve je bil zadnji občni zbor bivše banke „Slovenije“ sklenjen. Imela je ranjca poklic in zmožnost postati velik blagoslov deželi, a postala je nekaj po hudobiji, nekaj po nevednosti in nevednosti opraviteljev nesreča mnogim. Bodi pozabljena; Nemci bi rekli: „Um stilles Beileid wird gebeten!“ — Kdaj se bode smelo začeti na delnice izplačevati, bo o svojem času naznanjeno.

Razne reči.

— „Frankfurtarce“ (črno-rudeče-zlate zastave) bavarskemu kralju ne godijo. Znano je, da je ukazal pri Vitelbaški svečanosti odstraniti jih, zapovedavši: „Herunter damit“. Sodijo, da še celo Bismarku niso po volji, saj privrženci njegovi jih nikdar ne razobešajo v njegovi pričujočnosti, kojemu so le pruske barve drage ali nemške (črne-rudeče-bele).

— Umrli je Ludovik Maigret, apostoljski vikar na Sandviških otocih v daljnem tihem morji kjer se je celih 35 let trudil v vinogradu Gospodovem in prestal neštevilno preganjanj in družih nadlog. Ker je tiskarstvo tudi na teh od olikanega sveta tako oddaljenih otocih dobilo posebno važnost, ustanovil je Maigret poseben časnik, v katerem je zagovarjal katoličanstvo in pobijal paganstvo in protestansko zmoto. Od začetka je bil ob enem misionar, škof, vrednik in tiskar. Ta njegov list je pripeljal mnogo nejevernikov v naročje sv. cerkve. Posebno pozornost je pa zbujala njegova usmiljenost in skrb do gobovih, katerih je na sandviških otocih prav veliko in stanujejo na posebnem otoku Molokay. To nesebično delovanje v prid zapuščenega človeštva mu je pridobilo srca vseh brez razločka vere in mu je naklonilo tudi kraljevo milost, česar se je pričel v svoji bolezn. Obiskala sta ga namreč osebno kralj in kraljica in mu izrazila svoje sočutje in zahvalo za njegovo uspešno delovanje. Njegovega pogreba se niso vdeležili samo vsi kraljevi principi in vsi višji uradniki, ampak tudi vsi zastopniki raznih držav, ki so v prijateljski zvezi s sandviškim kraljestvom, izmed katerih imenujemo le zastopnika iz Londona, Pariza in Vasingtona. Tako časté večinoma nekatoliški podložniki v mali kraljevini v tihem morji, ki ima le 57.000 ljudi, katoliškega duhovnika in oznanovalec večnih resnic. Kaj pa pri nas? Le beri vedno se ponavljajoče napade na duhovski stan v raznih listih in potem ti je stvar jasna.

Drugi mož, ki se je pred nedavnim preselil v večnost, je lazarist msgr. Avguštin Cluzel apostoljski delegat v Perziji. Tudi on je žrtval vse svoje življenje spreobračanju nestorjanskih razkolnikov in družih ločencev in paganov v Perziji. Pred dobrim desetletjem je bilo v celi Perziji le pol vasi katoliške, zdaj ima pa naša vera že na tisoče privržencev posebno med Kaldejci in nekaj tako divjimi Kurdi. Da bi se vera toliko hitreje širila, je vstanovil Cluzel mnogo šol in tudi tiskarno, ki tiska knjige v Kaldejskem jeziku. Spoznavši njegove zasluge za Perziško državo in narodno prosveto, ga je počastil Perzijski šah (kralj) s prekrasnim prstanom, kar je v Perziji eno izmed največjih odlikovanj. Tako je bila in je še katoliška cerkev po svojih misionarjih najprva učiteljica neolikanih narodov. Z vero razširja tudi pravo omiko.

Telegrami.

Budapešt, 4. marca. Poslaniška zbornica sprejela je v tretjem branji preosnovno gospodske zbornice.

Rim, 4. marca. Pri včeranjem diplomatskem obedu pri kardinalu Jacobiniji napil je avstrijski poslanec grof Paar na

zdravje sv. očeta; Jacobini na zdravje vladarjev držav, ki imajo poslance pri svetem stolu.

Berolin, 4. marca. Državni zbor je dovolil s 173 proti 152 glasovi svoto 20.000 mark za napravo službe družega ravnatelja v uradu zunanjih zadev.

Katoliškemu podpornemu društvu v Celji

so darovali, oziroma svoje letne doneske odraitali čast. gg.:

Miha Žolgar, c. k. profesor v Celji,	5 gl. — kr.
Wogg Helena	2 „ — „
Klemenčič Ana v Celji	1 „ — „
Brence Marija, posestnica na Ložnici,	2 „ — „
Zelene Jožef, župnik v Celji,	2 „ — „
Po Lipovšek Mariji z Medloga	2 „ 14 „
Po Šah Neži iz Lise	2 „ 60 „
Zagode Jožef iz Babnega	1 „ — „
Sklona Jožef, c. k. minist. nadvojda v pokoji,	3 „ — „
Mikuš Franc, nadžupnik itd. v Konjicah,	5 „ — „
Lipovšek Terezija, posestnica na Ložnici,	5 „ — „
Zupane Janez, cerkvenik v Celji,	2 „ — „
Farčnik Marija v Celji	2 „ — „
Čede Frančiška v Celji	1 „ — „
Pišer Anton, vikar v Laškem trgu,	2 „ — „
Ostrožnik Anton, župnik v Pernicah,	4 „ — „
Canč Anton v Celji	1 „ — „
Hecht v Celji	2 „ — „
Jeretin Ana v Celji	1 „ — „
Kamerer Franc, posestnik v Celji,	2 „ — „
pl. Klein Alojzija	2 „ — „
Šmid Janez, bukovec v Celji,	2 „ — „

(Dalje prih.)

Tuji.

3. marca.

Pri **Maliči**: Müller in Euphrat, trgovca, z Dunaja. — Moric Windt, fabrikant, iz Prage. — Dr. Cleva, s soprogo, iz Vodnjana. — Mulley, zasebnik, iz Vrhnike.

Pri **Slonu**: Princ Polignae, z družino, iz Pariza. — S. Sassmann, trgovec, iz Stuttgarta. — Jakob Grigolan, trgovec, iz Padove. — Janez Bacher, zasebnik, z Dunaja. — Pick, trgovec, iz Linca. — Dr. Šust, korar, iz Trsta. — M. Arko, zasebnik, iz Zagreba. — Alojzija Turk, trg. soprogo, iz Čubra. — Matevž Jereb, župnik, iz Javorij. — N. Boneelj, zasebnik, iz Železnikov. — Hladik, gojzdar, z Notranjskega. — M. Starč, zasebnik, iz Mengša. — Malli, fabrikant, iz Tržiča.

Pri **Tavčarji**: Kraus in Kloss, trgovca, z Dunaja. — Evgen Heinrichmaier, trgovec, iz Rothenburga. — Edvard Printz, inženir c. k. mornarice, iz Pulja. — Liellinger, grajščak, iz Glandorfa. — Ausser, trg. z lesom, iz Lese.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Hirsch, s soprogo, iz Sollenaua. — Nikolaj Kerkime, trgovec, iz Kolobara.

Pri **Avstrijskem caru**: Adolf Lutz, zasebnik, iz Trsta. — Milan Rosner, zasebnik, iz Zagreba. — Anton Gaber, posestnik, iz Šk. Loke. — Frančiška Strume.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 60 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 10 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 50 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	868 „ — „
Kreditne akcije	303 „ 10 „
London	124 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 80 „
Francoski napoleond.	9 „ 79 1/2 „
Nemške marke	60 „ 45 „

Od 4. marca.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. — kr.
„ „ 4%	99 „ — „
„ papirna renta 5%	94 „ 30 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 108 „ 75 „
„ Länderbanks	105 „ 25 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	569 „ — „
„ državne železnice	306 „ 50 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	214 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 129 „ 50 „
4% „ „ 1860	500 „ 138 „ 80 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 172 „ 25 „
„ „ 1864	50 „ 172 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 179 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 25 „

Zobozdravnik Schweiger z Dunaja

pri „Maliči“ II. nadstropje štev. 23 in 24
ordinira vsak dan od 9. do 1. ure in od
2. do 5. ure popoldne.

Čisto nov način

pripravljanja umetnih zob in zob za
sesanje brez prožil (perés),
po katerem jih vstavljam

po običaji dr. Henry-jevem iz Amerike.

Vse zobovje je za las pravemu podobno,
se prav izvrstno obdrži in je priprava nje-
gova edino le meni znana, ker sva več let
skupaj ljudem v tej stroki pomagala. (2)